

have været her i Landet, er det bestemt ved Lov, hvorledes Maal og Vægt skulle være; men det ligger jo ganske simpelt hen deri, at vi havde den Gang et aldeles eiendommeligt, nationalt, selvstændigt System for Maal og Vægt. Det var nødvendigt den Gang, at det stod i en Lov, og jeg vil sige, det er nødvendigt endnu, at der i en Lov staar, hvad der er Landets Maal og Vægt; men saaledes, som jeg paaviste det, staar det i denne Lovs § 2. Den nærmere Udførelse heraf foreslaas i Lovforslaget overladt til Administrationen, det vil sige, Formen og Størrelsen af de forskjellige Væteredskaber. Og jeg skal sige: Hvad i al Verden vil man egentlig have, at der skal staa i en saadan Lov? Hvorledes en Meter skal være? Den er en Meter lang, den deles i hundrede Centimeter og i tusinde Millimeter; men hvorledes den ellers indrettes, er virkelig ikke Noget, som der er Anledning til at sætte ind i en Lov. Heller ikke, hvorledes Vægtlodder skulle være indrettede, det tror jeg oprigtig talt, at man ogsaa hellere maa overlade til Administrationen, om de skulle være af Messing eller af hvilket som helst andet Metal, eller hvorledes deres Form skal være. Derom vege jo Fordringerne dels med Om sætningens Bestaafenhed og dels med Industriens Udvikling paa Metallurgiens Omraade. Der kommer nye Legeringer frem og andre Systemer med Hensyn til Metalfabrikationen, saa det kunde være meget vanskeligt at følge nøje, hvad der stod i en saadan Lov om, hvorledes saadanne Lodder skulde være. Det Eneste, der staar tilbage, er at tage Bestemmelse om, hvorledes Rummaalene skulle være. Jeg indrømmer, at der kan være Tale om i en Lov at sætte, saaledes som der stod i de gamle Love — ja, nu i Stedet for Tønde skulle vi jo nu have Hektoliter — at sætte, hvorledes en Hektoliter skal være, hvor bred den skal være i Bunden, hvor høj den skal være osv. Men jeg har dog virkelig den Tro, at det er overflødig at lave en Lov blot for dette ene Punkts Skyld. Man kan dog virkelig ikke vente, at Administrationen skal gaa hen og lave noget aldeles Upraktisk, at den skulde give en Hektoliter Form af en Uflaste eller Liguende. Man vil dog i Administrationen have saa megen Indsigt i Om sætningens Krav, at man vil give disse forskellige Rummaal, dels til de forskellige Styrtevarer, dels til mere eller mindre flydende Varer, Former, som ere hensigtsmæssige til den Brug, de skulle have. Og jeg tror, at Om sætningens og Stoffernes Skiftet ogsaa her vil medføre, at man til forskellige Tider vil stille forskellige Fordringer til, hvorledes disse Rummaal skulle være

indrettede, og at det vil være uheldigt at have i en Lov bestemt, at saaledes skal det være og ikke anderledes. Jeg tror, at naar vi have fastslaaet i selve Loven, hvad der er Grundlaget for dansk Maal og Vægt — og det have vi her — saa er der ingen som helst Grund til at gaa videre frem med Hensyn til indskrænkende Bestemmelse for Administrationen om, hvorledes de skulle indrettes. Saa er der en Ting til, som jeg ikke kan undlade at fremhæve, og det er, at det er lidt vanskeligt — forekommer det mig — at gjøre en Lovs Strafftræden afhængig af, at en anden Lov udkommer. Der vil altid saa kunne tvistes om, hvorvidt den Lov, som kommer, og som fra en Side paastaas at opfylde de Betingelser, som ere stillede, nemlig at det er en Lov om Justerkammerets Omordning og Lodders og Maals Indretning — hvorvidt den virkelig tilfredsstiller de Fordringer, som her ere stillede, og som Følge heraf kan der tvistes om, hvorvidt denne Lov skal træde i Kraft eller ikke. Det er aldrig heldigt. Det er altid godt at vide, at det er sikkert og uomtvisteligt, om en Lov gjælder eller ikke. Vi have her i Landet Tvistepunkter nok om, hvad der er Lov eller ikke; jeg vil meget fraraade, at vi skulde komme til flere Tvistepunkter om, hvorvidt en Lov er gjældende for Borgerne her i Landet eller ikke. Jeg kan derfor ikke Andet end fraraade disse Vædringsforslag.

Med Hensyn til hele Lovforslaget vil jeg endnu blot sige et Par Ord. Det kan være Tvivl underkastet for mange ærede Medlemmer, om vi skulle gaa ind paa denne Reform eller ikke. Hvis man f. Ex. vil sige til sig selv: Ønsker Befolkningen i sin Helhed denne Lov? trænger den til denne Lov? udtales der omkring i Landet blandt Befolkningen, at man ønsker denne Lov gennemført? ønsker den store Almenhed dette? — da tror jeg, man maa sige, at det gjør den ikke. Det vil jeg indrømme. Men paa den anden Side tror jeg, at vi, som sidde her, ere berettigede til at indtage et andet Standpunkt, end muligvis et stort Antal af vore Bølgere, vore Kommittenter have. Vi have Lov til at se paa Sagerne med lidt mere fremskredent Blik; vi have Lov til at tage det saaledes, at det er en Reform, som formentlig tvinger sig ind paa os, som er vedtaget i vore Nabolande mod Nord og Syd, at det er en Reform, som er nødvendig for vor Om sætning med disse Lande, og endvidere at det er en Reform, som vil medføre en ganske overordentlig Lettelse for Befolkningen selv. Det ser Befolkningen ikke selv. Men Enhver, som hender til Skoleundervisningen her i Landet — og